

XVI, 5, 3 (372 Mart. 2).

IMPP. VAL(ENTINI)ANVS ET VALENS AA. AD AMPELIYM P(RAEFECTVM) V(RBI). Ubicumque Manichaeorum conventus vel turba huiusmodi repperitur, doctoribus gravi censione multatis his quoque qui conveniunt ut infamibus atque probrosis a coetu hominum segregatis, domus et habitacula, in quibus profana institutio docetur, fisci viribus indubitanter adsciscantur. DAT. VI NON. MART. TREV(IRIS) MODESTO ET ARINTHAEO CONSS.

XVI, 1, 2 (380 Febr. 27). + 16.2.25

IMPPP. GR(ATI)ANVS, VAL(ENTINI)ANVS ET THE(O)D(OSIVS) AAA. EDICTVM AD POPVLVM VR-
B(IE) CONSTANTINOP(OLITANAE). Cunctos populos, quos clementiae nostrae regit temperamen-
tum, in tali volumus religione versari, quam divinum Petrum apostolum tradidisse Ro-
manis religio usque ad nunc ab ipso insinuata declarat, quamque pontificem Damasum
sequi claret et Petrum Alexandriae episcopum virum apostolicae sanctitatis, hoc est, ut
secundum apostolicam disciplinam euangelicamque doctrinam patris et filii et spiritus
1 sancti unam deitatem sub parili maiestate et sub pia trinitate credamus. Hanc legem
sequentes Christianorum catholicorum nomen iubemus am-
plecti, reliquos vero dementes vesanosque iudicantes haeretici
dogmatis infamiam sustinere nec conciliabula eorum ecclesi-
arum nomen accipere, divina primum vindicta, post etiam
motus nostri, quem ex caelesti arbitrio sumpserimus, ultione plectendos. DAT. III KAL.
MAR. THESSAL(ONICAE) GR(ATI)ANO A. V ET THEOD(OSIO) A. I CONSS.

IVST.
'nec ... accipere' om.

XVI, 5, 7 (381 Mai. 8).

IDEM AAA. EVTROPIO P(RAEFECTO) P(RAETORI)O. Si quis Manichaeus Manichaeave ex die
latae dudum legis ac primitus a nostris parentibus in quamlibet personam condito testa-
mento vel cuiuslibet titulo liberalitatis atque specie donationis transmisit proprias facul-
tates, vel quisquam ex his aditae per quamlibet successione formam conlatione dita-
tus est, quoniam isdem sub perpetua iustae infamiae nota testandi ac vivendi iure Ro-
mano omnem protinus eripimus facultatem neque eos aut relinquendae aut capiendae ali-
cuius hereditatis habere sinimus potestatem, totum fisci nostri viribus imminentis indagacione
societur. Sive id marito sive propinquo aut cuilibet bene merito sive etiam filiis, quos
tamen vitae eiusdem et criminis facinora sociata coniungent, sive etiam per interpositam
quamlibet personam profuturum eidem, qui e tali hominum genere et grege repperitur,
1 illicita liberalitate provenerit, caduci titulo vindicetur. Nec in posterum tantum huius
emissae per nostram mansuetudinem legis forma praevaleat, sed in praeteritum etiam,
quidquid talium personarum aut proprietatis reliquit aut successio habuit, usurpatio fiscalis
commodi persequatur. Nam licet ordo caelestium statutorum secuturis post observantiam
sacrae constitutionis indicat neque actis obesse consueverit, tamen, quoniam quid
suetudo obstinationis et pertinax natura mereatur, in hac tantum, quam specialiter vigere
volumus, sanctione iustae sensu instigationis agnoscimus et eos, qui etiam post legem pri-
mitus datam nequaquam ab illicitis et profanis coitionibus refrenari divina saltem moni-
tione potuerunt, tamquam in ipsius depictae legis iniuriam veluti sacrilegii reos tenemus,

severitatem praesentium statutorum non tam ad constituendae, sed ad ulciscendae legis
2 saximus exemplum, ita ut nec defensio temporis prosit. His tantum filiis paternorum
vel maternorum bonorum successio deferatur, qui licet ex Manichaeis orti sensu tamen
et affectu propriae salutis admoniti ab eiusdem vitae professionisque collegiis pura semet
3 dediti religione demoverint, tali immunes a crimine. Illud etiam huic adicimus sanc-
tioni, ne in conventiculis oppidorum, ne in urbibus claris consueta feralium mysteriorum
sepulcra constituent; a conspectu celebri civitate penitus coherceantur. Nec se sub
simulatione fallaci eorum scilicet nominum, quibus plerique, ut cognovimus, probatae
fidei et propositi castioris dici ac signari volent, maligna fraude defendant; cum prae-
sertim nonnulli ex his Encratitas, Apotactitas, Hydroparastatas vel Saccoforos nominari
se velint et varietate nominum diversorum velut religiosae professionis officia mentiantur.
Eos enim omnes convenit non professione defendi nominum, sed notabiles atque execran-
dos haberi scelere sectarum. DAT. VIII ID. MAI. CONST(ANTINO)P(O)LI EVCHERIO ET SYAGRIO CONSS.

XVI, 5, 13 (384 Ian. 21).

IDEM AAA. CYNEGIO P(RAEFECTO) P(RAETORI)O. Eunomiani, Macedoniani, Arriani nec non Apollinariani inter sacrae religionis officia pro suis erroribus famosa sunt nomina. Omnes itaque, qui harum professionum vel pontificium sibi vel ministerium vindicarunt, qui se fugati nominis adserunt sacerdotes quique in criminosa religione ministrorum sibi nomen inponunt, qui docere se dicunt, quod aut nescire aut dediscere sit decorosum, omnibus huius urbis latebris indagine curiosiore perspectis sine ulla gratiae interventione pellantur; in aliis locis vivant ac penitus a honorum congressibus separentur. DAT. XII KAL. FEB. CONSTANT(INO)P(O)LI RICHOMERE ET CLEARCHO VV. CC. CONSS.

WE. — Cf. Sozomenus hist. eccl. 8, 4: (Iohannes Chrysostomus) ἐδείκνυ τὸν νόμον ὃν Θεοδοῖος ἔθετο τοῦς ἑτεροδόξους (Gothos Arianos) εἰργων ἔνδον τευχῶν ἐκκλησιάζειν.

1 as. W machedoniani WE 2 apollinariani] nescire (scire con. Cuiacius 1586) aut discere
W, apolliriani E Cui. inter sacrae] E Cui., (sic WE Cui.) sit decorosum (sic E, dedecorosum
interuersa sacrae (ortum ex dittographia inter- W Cui.) libri 6 urbis] W Cuiacius 1586, om. E
ersasacrae) W 3 sibi om. Cui. minesterium E* 8 ricomere W uu. cc.] u W, om. E
W 4 nomines W quiquae W 5 aut

XVI, 5, 14 (388 Mart. 10).

IDEM AAA. CYNEGIO P(RAEFECTO) P(RAETORI)O. Apollinarianos ceterosque diversarum haeresum sectatores ab omnibus locis iubemus inhiberi, a moenibus urbium, a congressu honestorum, a communione sanctorum; instituendorum clericorum non habeant potestatem; colligendarum congregationum vel in publicis vel in privatis ecclesiis careant facultate. Nulla his episcoporum faciendorum praebeatur auctoritas; ipsi quoque episcopi nomine destituti appellationem dignitatis huius amittant. Adeant loca, quae eos potissimum quasi vallo quodam ab humana communione secludant. His etiam illud adnectimus, ut supra memoratis omnibus adeundi atque interpellandi serenitatem nostram aditus denegetur. DAT. VI ID. MART. THESSAL(ONICA) THEODOSIO A. II ET CYNEGIO CONSS.

UTRUM
ALIBI

XVI, 2, 41 (412 Dec. 11).

IDEM AA. MELITIO P(RAEFECTO) P(RAETORI)O. Clericos non nisi apud episcopos accusari convenit. Igitur si episcopus vel presbyter, diaconus et quicumque inferioris loci Christianae legis minister apud episcopos, si quidem alibi non oportet, a qualibet persona fuerint

accusati, sive ille sublimis vir honoris sive ullius alterius dignitatis, qui hoc genus laudabilis intentionis arripet, noverit docenda probationibus, monstranda documentis se debere inferre. Si quis ergo circa huiusmodi personas non probanda detulerit, auctoritate huius sanctionis intellegat se iacturae famae propriae subiacere, ut damno pudoris, existimationis dispendio discat sibi alienae verecundiae inpune insidiari saltem de cetero non licere. Nam sicut episcopos presbyteros diaconos ceterosque, si his obiecta conprobari potuerint, maculatos ab ecclesia venerabili aequum est removeri, ut contempti post haec et miserae humilitatis inclinati despectu iniuriarum non habeant actionem, ita similis videri debet iustitiae, quod adpetitae innocentiae moderatam deferri iussimus ultionem. Ideoque huiusmodi dumtaxat causas episcopi sub testificatione multorum actis audire debebunt. DAT. III ID. DEC. RAV(ENNAE) HONOR(IO) VIII ET THEOD(OSIO) V AA. CONSS.

VEYDO HINCMAR 2, 326. 785. — SIRM. 15 integra, sed finit 850, 3 personas.

XVI, 5, 54 (414 Iun. 17).

IDEM AA. IVLIANO PROC(ONSVLI) AFRIC(AE). Donatistas adque haereticos, quos patientia clementiae nostrae nunc usque servavit, competenti constituimus auctoritate percelsi, quatenus evidenti praeceptione se agnoscant et intestabiles et nullam potestatem alicuius ineundi habere contractus, sed perpetua inustus infamia a coetibus honestis et a conventu 1 publico segregandos. Ea vero loca, in quibus dira superstitio nunc usque servata est, 5 catholicae venerabili ecclesiae sociantur, ita ut episcopi presbyteri omnesque antistites eorum et ministri spoliati omnibus facultatibus ad singulas quasque insulas adque pro- 2 vincias exulandi gratia dirigantur. Quisque autem hos fugientes propositam ultionem occultandi causa susceperit, sciat et patrimonium suum fisci nostri compendiis adgregan- 3 dum et se poenam, quae his proposita est, subiturum. Damna quoque patrimonii poe- 10 nasque pecuniarias evidenter inponimus viris mulieribus, personis singulis et dignitatibus pro qualitate sui quae debeant inrogari. Si igitur proconsulari aut vicariano vel comi- tivae primi ordinis quisque fuerit honore subcinctus, nisi ad observantiam catholicam mentem propositumque converterit, ducentas argenti libras cogetur exsolvere fisci nostri utilitatibus adgregandas. Ac ne id solum putetur ad rescandam intentionem posse suffi- 15 cere, quotienscumque ad communionem talem accessisse fuerit confutatus, totiens multam exigatur, et si quinquies eundem constiterit nec damnis ab errore revocari, tunc ad

1 proc] WE, pū V hereticos V, eritocos W patientiae (vel patientiac) W 2 servabit E percelsi W, percelsi E 3 praeceptione] Tilius, praeceptioni VW, praeceptionis E nullam] in ullam E 4 contractus om. VE inustus W infamiam E a om. W 5 publico] plico V 6 aeclesiae V 7 ad] sad E 8 exul-

tandi E quisque] VE, quisquis W hoc E 10 est] et E 12 si om. E 13 post inrogari videtur excidiisse determinantes vel simile vocabulum observiam W, observantia E 14 propositumque] praeitumque W, propositum E 16 multa E, inc. W 17 uocari E

nostram clementiam referatur, ut de solida eius substantia ac de statu acerbius iudice- 4 mus. Huiusmodi autem condicionibus etiam honoratos reliquos obligamus, scilicet ut senator, qui nullo munitus extrinsecus privilegio dignitatis, inventus in grege Donatista- rum centum lib(ras) solvat argenti, sacerdotales eandem summam cogantur exsolvere, decem primi curiales quinquaginta libras argenti addicantur, reliqui decuriones X solvant 5 libras argenti, quicumque in haeresi maluerint permanere. Conductores autem domus nostrae si haec in praediis venerabilis substantiae uti permiserint, tantum pensione poenae nomine cogantur inferre, quantum in conductione pensitare consuerunt. Eadem quoque 6 enfyteuticarios auctoritas sacrae definitionis adstringet. Conductores vero privatorum si permiserint in isdem praediis conventicula haberi vel eorum patientia sacrum mysterium 10 fuerit inquinatum, referatur per iudices ad scientiam dominorum, quorum intererit, si poenam volunt sacrae iussionis evadere, aut errantes corrigere aut perseverantes commu- tare ac tales praediis suis praebere rectores, qui divina praecepta custodiant. Quod si procurare neglexerint, hi quoque in pensiones, quas accipere consuerunt, prolatae prae- ceptionis auctoritate multentur, ut, quod ad compendia eorum pervenire poterat, sacro 15 iungatur aerario. Officiales autem diversorum iudicum si in hoc errore fuerint depre- hensi, ad triginta lib(rarum) argenti inlationem poenae nomine teneantur, ita ut, si quin- 8 quies condemnati abstinere noluerint, coerciti verberibus exilio mancipentur. Servos vero et colonos coercitio ab huiusmodi ausibus severissima vindicabit. Ac si coloni verberibus coacti in proposito perduraverint, tunc tertia peculii sui parte multentur. 20 9 Adque omnia, quae ex huiusmodi generibus hominum locisque colligi poterunt, ad largi- tiones sacras ilico dirigantur. DAT. XV KAL. IVL. R(A)V(ENNAE) CONSTANTIO ET CONSTATE CONSS.

VWE

1 acerbius] W, aceruius V 2 honoratos E 3 senatus W munitus] monitus E, scr. munitur 4 argenti lib solvat W 5 relequi decurionis W decim . . . 6 maluerint bis E 6 heresim E (utroque loco), haeresi (sic hoc loco) V 7 uti] scr. uti fiant tantum] WE, tantam V pensione] W, pensionem VE 9 adstringit E 10 hisdem VWE potentia E 11 fuerint V iniquitatum E referatur] W, referetur V, referretur E 12 errantes] Gotho-

fredus, certantes libri, cedentes Seeck 14 procare W hii WE 15 molientur E ut om. V conpedia V 16 iungantur E si om. E 16/17 depraehensi VW 17 in- latione VE teantur W 18 voluerint W coerciti] V, coherctici W, coheretici E manci- pentus W 19 colonus W cohercticio] V, co- herctitio W 20 partem W 21 adque bis V omni E ex om. V 21/22 largitionis W 22 constante] constante aa. E